

Сільське господарство України. Рослинництво.

Галузевий склад сільського господарства

Земельний фонд – 60,4 млн. га (100 %)

Земельний фонд України за типом, млн га

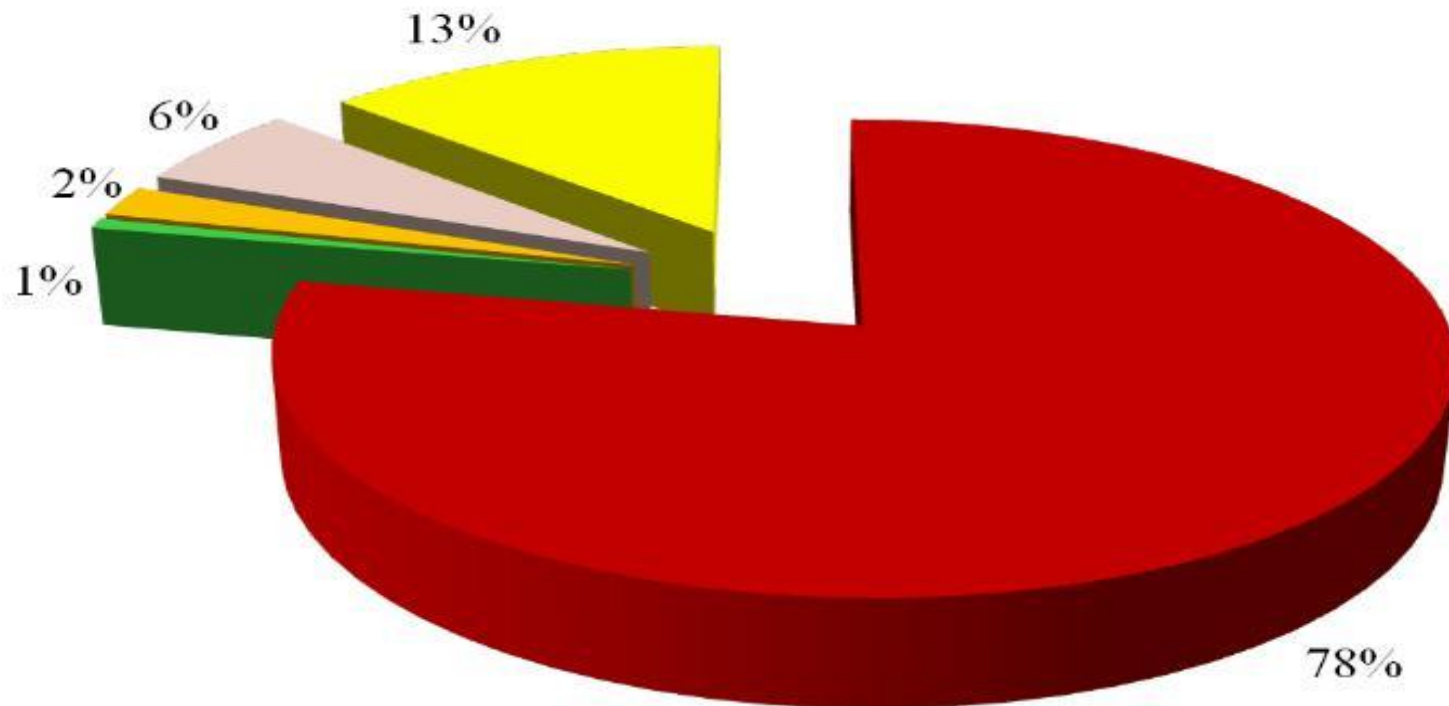
За даними Держземагентства України

Земельні ресурси України

ВИКОРИСТАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ

Площа сільськогосподарських угідь – 41,6 млн га

■ рілля

■ багаторічні насадження

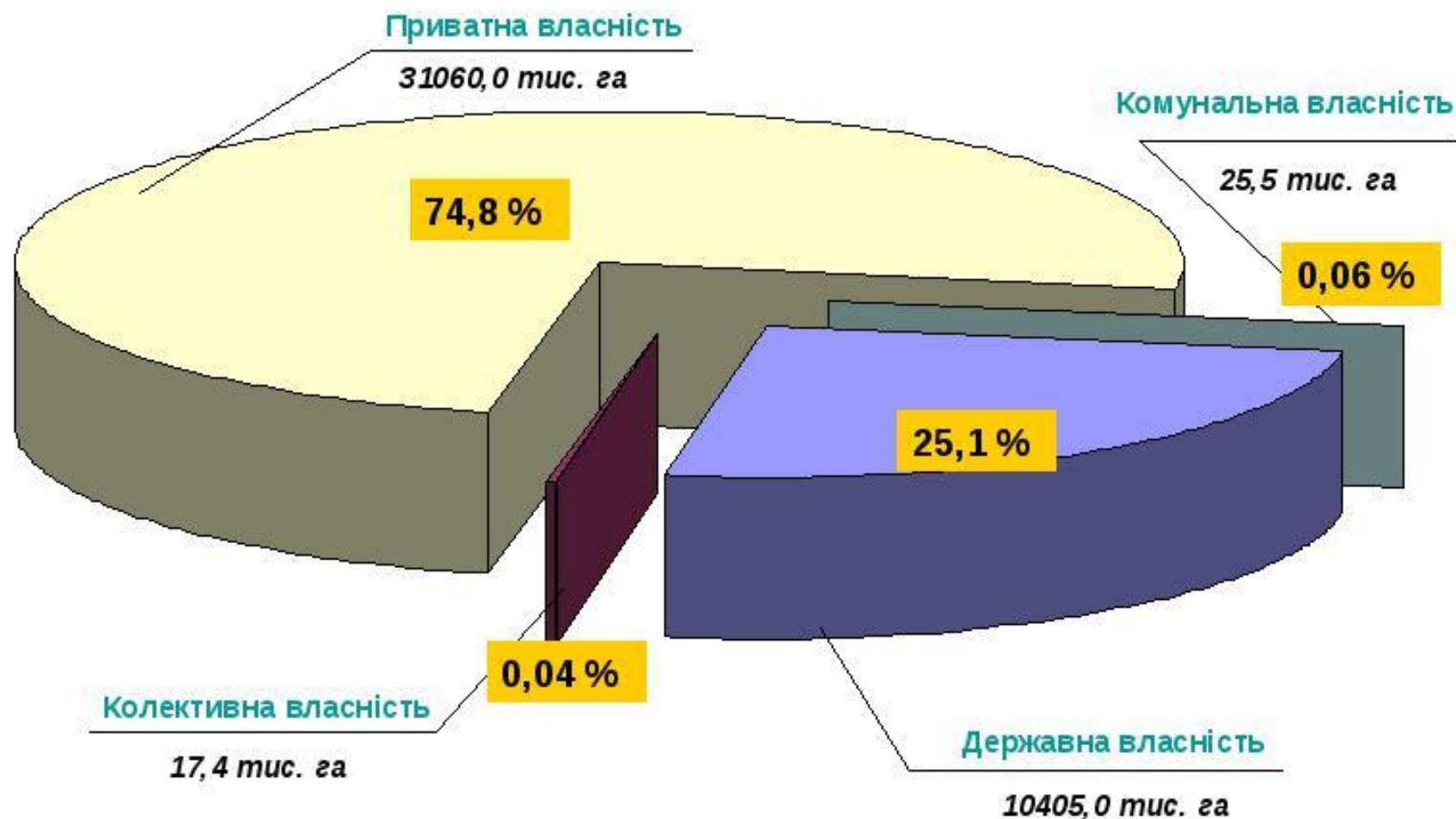
■ пасовища

■ перелоги

■ сіножаті

Структура сільськогосподарських угідь за формами власності

Проблеми розвитку сільського господарства України

- 1. Екологічні проблеми:** деградація ґрунтів (ерозія ґрунту, вторинне засолення, забруднення пестицидами, радіоактивне забруднення, неправильна агротехніка);
- 2. Соціально-економічні проблеми:** низький розвиток соціальної інфраструктури у сільській місцевості;
- 3. Економічні:** скорочення сільськогосподарського виробництва, велика розораність території внаслідок екстенсивного шляху розвитку;
  - непередумані меліоративні заходи;
  - нераціональне використання мінеральних добрив;
  - застаріла техніка, висока частка ручної праці;
  - величезні втрати продукції при її транспортуванні і зберіганні

Розвиток ринку органічної сільгосппродукції є одним з головних перспективних напрямків вітчизняного АПК.

- За останні кілька років Україна стала важливим постачальником органічної продукції в країни ЄС.
- Біля 80% органічної продукції, виробленої в Україні, реалізується на зовнішні ринки
- На ринку органічної продукції щорічний приріст збільшується на 10-20%. Ціни на здорові продукти на полицях європейських магазинів вищі на 20-25% їх аналогів традиційного виробництва. На Заході отримати здорову кормову базу практично неможливо через малу кількість посівних площ, тому вони закуповують органічну сировину для виробництва органічної, здорової їжі.

Галузева структура рослинництва

- Рільництво:

- Зернові культури

- Круп'яні культури

- Зерново-бобові культури

- Технічні культури

- Кормові культури

- Картоплярство

- Овочівництво

- Садівництво

- Виноградарство

- Ягідництво

- Вирощування баштанних культур

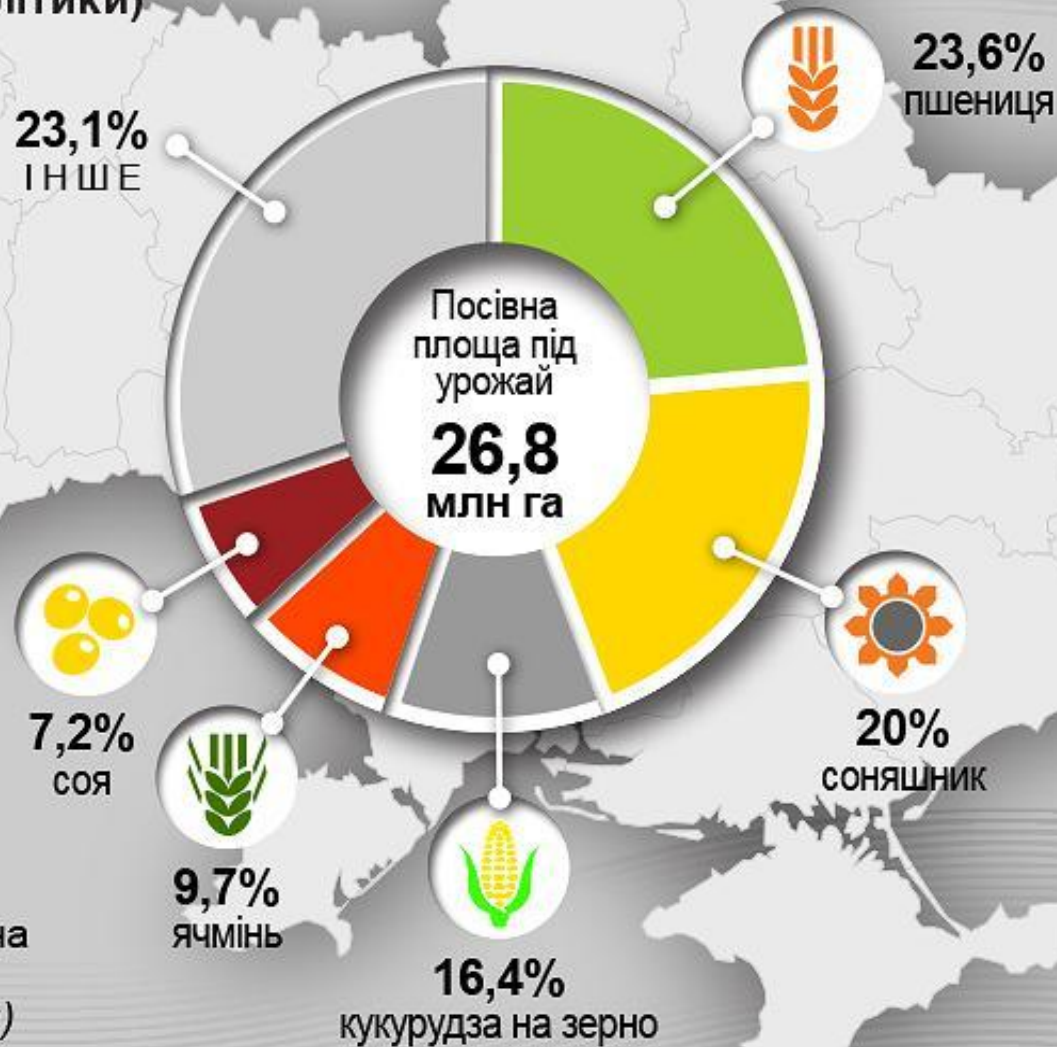
- Грибівництво

- Вирощування горіхів

ПОСІВНА ПЛОЩА ПІД УРОЖАЙ 2017 (прогноз Мінагрополітики)

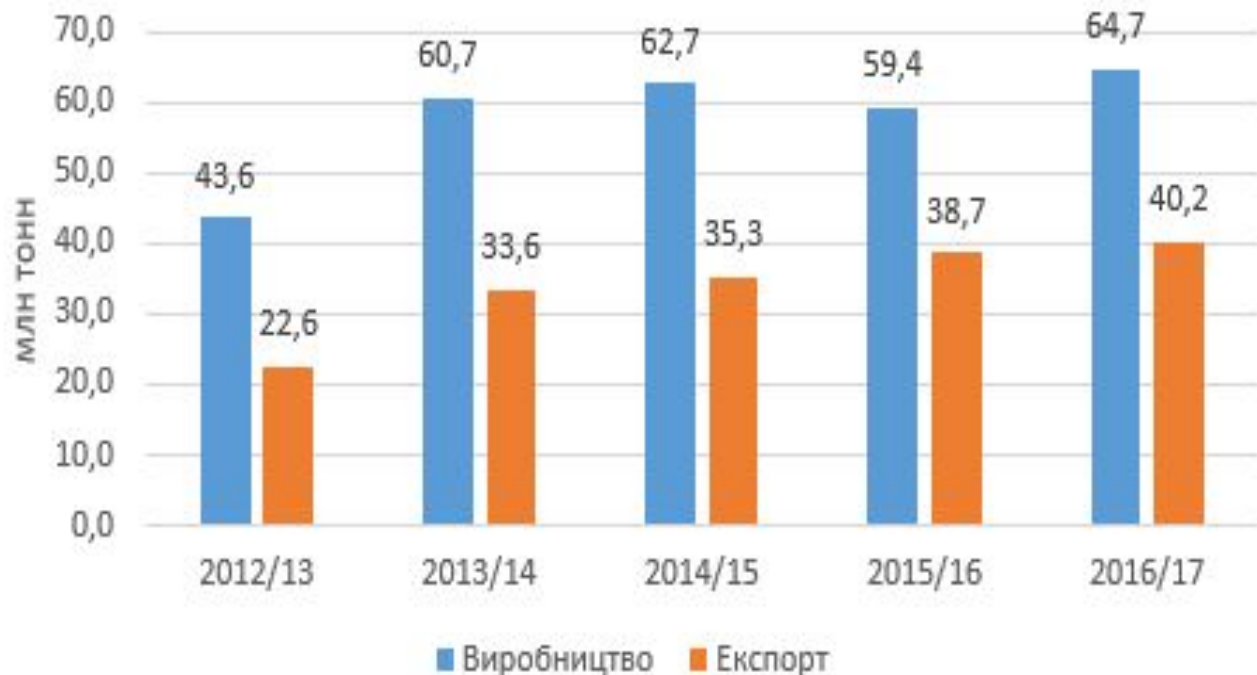
Зернові культури
прогнозується посіяти на
площі 14,4 млн га
(54% від посівних площ)

Зернове господарство формує **продовольчий фонд** і поставляє **фуражне зерно тваринництву**, створює резервні **державні запаси зерна** і дає продукцію на **експорт** (3,5-4 % світ вир-ва)

У структурі виробництва зерна більше половини припадає на озиму пшеницю. У 2019 р. зібрали найбільший врожай за період незалежності - 72 млн тон.

Україна входить в 10 лідерів за валовим виробництвом овочевої і баштанної продукції, а у розрахунку на душу населення займає 9м в світі. Проте займає лише 18 м за рівнем урожайності.

Динаміка виробництва та експорту основних зернових культур в Україні

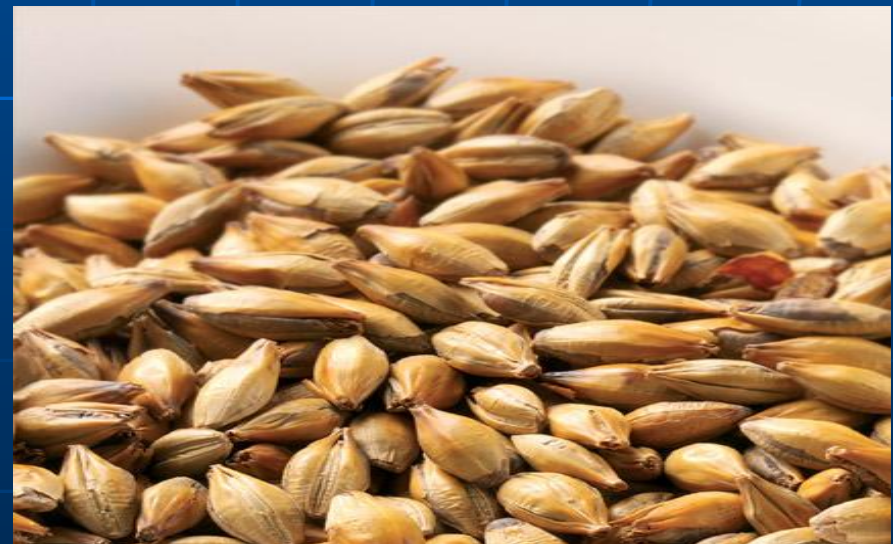
Географія рослинництва

Зернові – пшениця, ячмінь, кукурудза, жито, овес, просо, рис.

- **Пшениця** – 20% посівних площ зернових культур (6,5 млн. га), 50% валового збору – лісостеп і пн. частина степу
- **Ячмінь** - третя за площею посівів та валовим збором зернова культура - степ, лісостеп, Крим, гірські р-ни
- **Кукурудза** – друга за площею посівів валовим збором зерна - лісостеп, Закарпатська, Чернівецька і Одеська області
- **Жито** - 2% площі зернових - Полісся, західні області України
- **Овес** - Полісся, Закарпаття

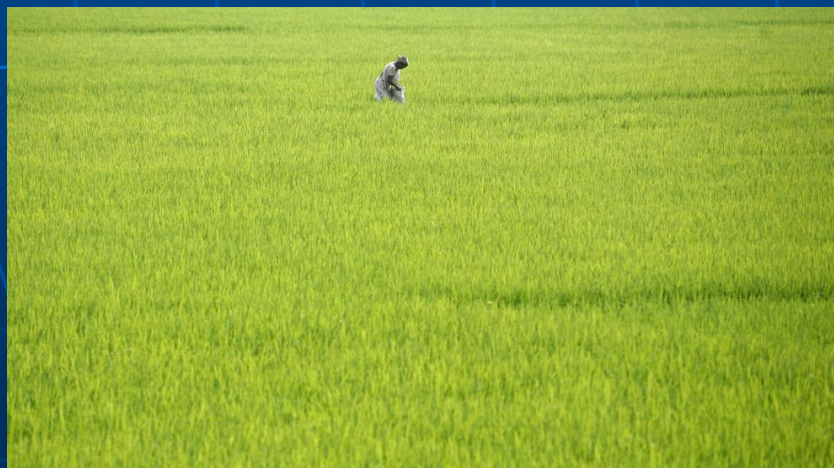

Кукурудза

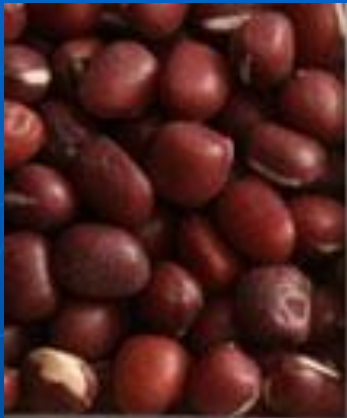

Ячмінь

За обсягами валового збору їм значно поступають овес, просо, гречка, рис, зернобобові.

Зернобобові

Круп'яні культури

- **Гречка** – 3% валового збору зернових; - Полісся , частково лісостеп,
- **Просо** - степ, лісостеп
- **Рис** - на поливних землях (чеках) у районі Північно-Кримського каналу, Криму, Миколаївській і Херсонській областях

Зернобобові культури: горох, люпин, вика, соя, сочевиця, квасоля, нут (баранячий горох);

- **Нут** - 30% білка і 8% олії, використовується як харчовий продукт і корм для худоби
- **Горох** - південь лісостепу, північ степу
- **Соя** – Полісся, лісостеп
- **Люпин** - Полісся

Нут

Гречка

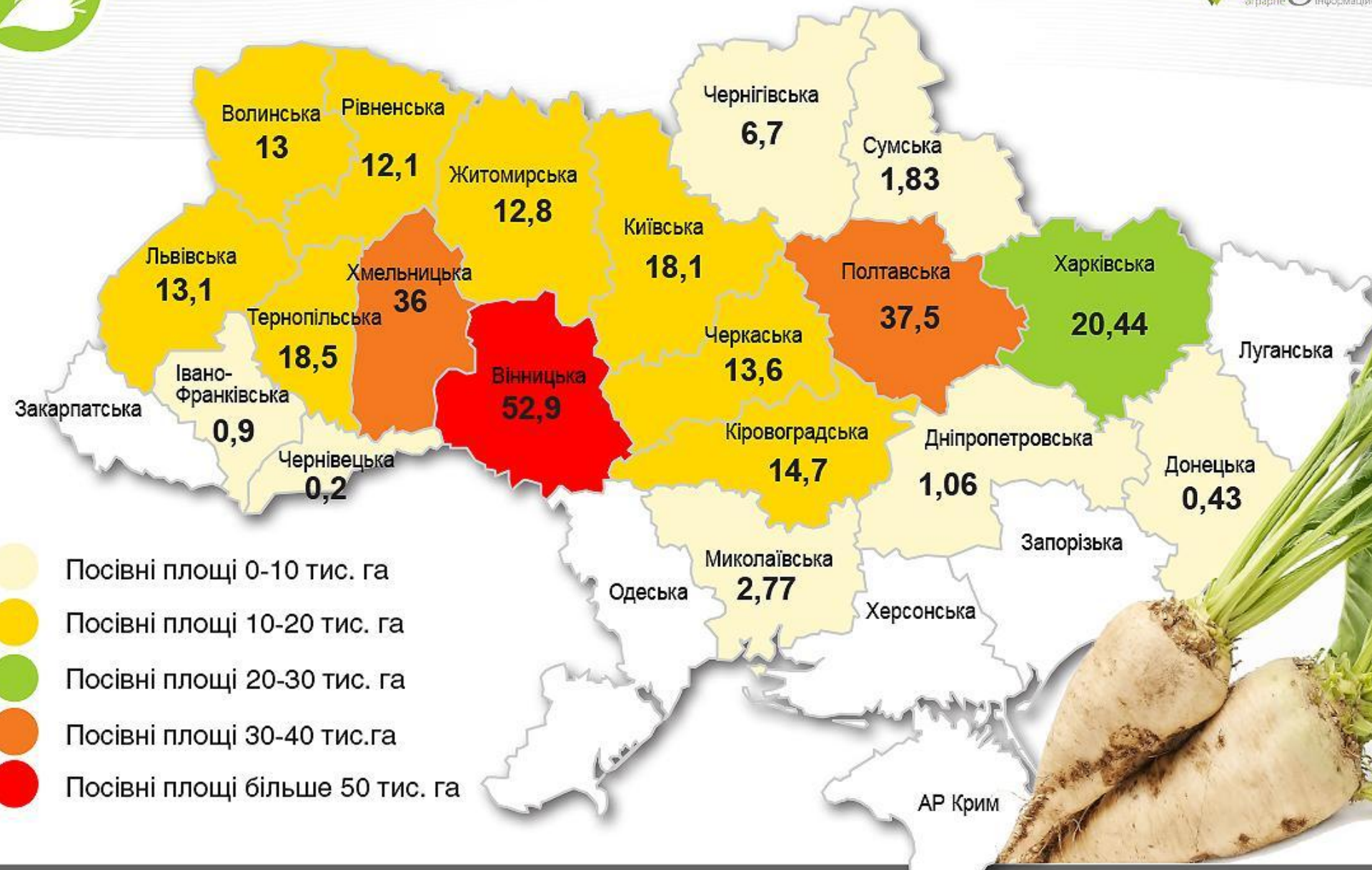
Горох

Соя

ПОСІВНІ ПЛОЩІ ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ ПО ОБЛАСТЯХ, тис. га

Технічні культури

Олійні – соняшник, ріпак, кунжут, арахіс, соя
Цукроносні – цукровий буряк;
Волокнисті – льон-довгунець;

- **Соняшник** – займає 2/3 усіх площ техн.культур - степ і пд лісостепу.
- **Ріпак** – у лакофарбовій, миловарній, харчовій та ін. галузях - скрізь
- **Цукрові буряки** – 2 місце в світі після Китаю; 50% площі під технічні культури, посіви скорочуються; лісостеп, північ степової і південь Полісся; врожайність 300 ц/га;
- **Льон – довгунець** – Полісся, Закарпаття;
- **Льон-кучерявець** – степ;
- **Хміль** – Житомирська, Рівненська, Львівська, Вінницька обл.;
- **Рицина (пд)** – олія в авіаційній, парфум, медичній, шкіряній галузях.
- **Ефіроолійні культури і тютюн** – степовий Крим, Закарпаття

Льон

Рицина

Хміль

В Україні спостерігається бум на вирощування амаранту

Для прикладу у 2017 році площа посівів амаранту в Україні становила 250 га, у 2018 році — 800 га, в цьому році — близько 4 тис. га, а в наступному прогнозується її зростання до 20 тис. га.

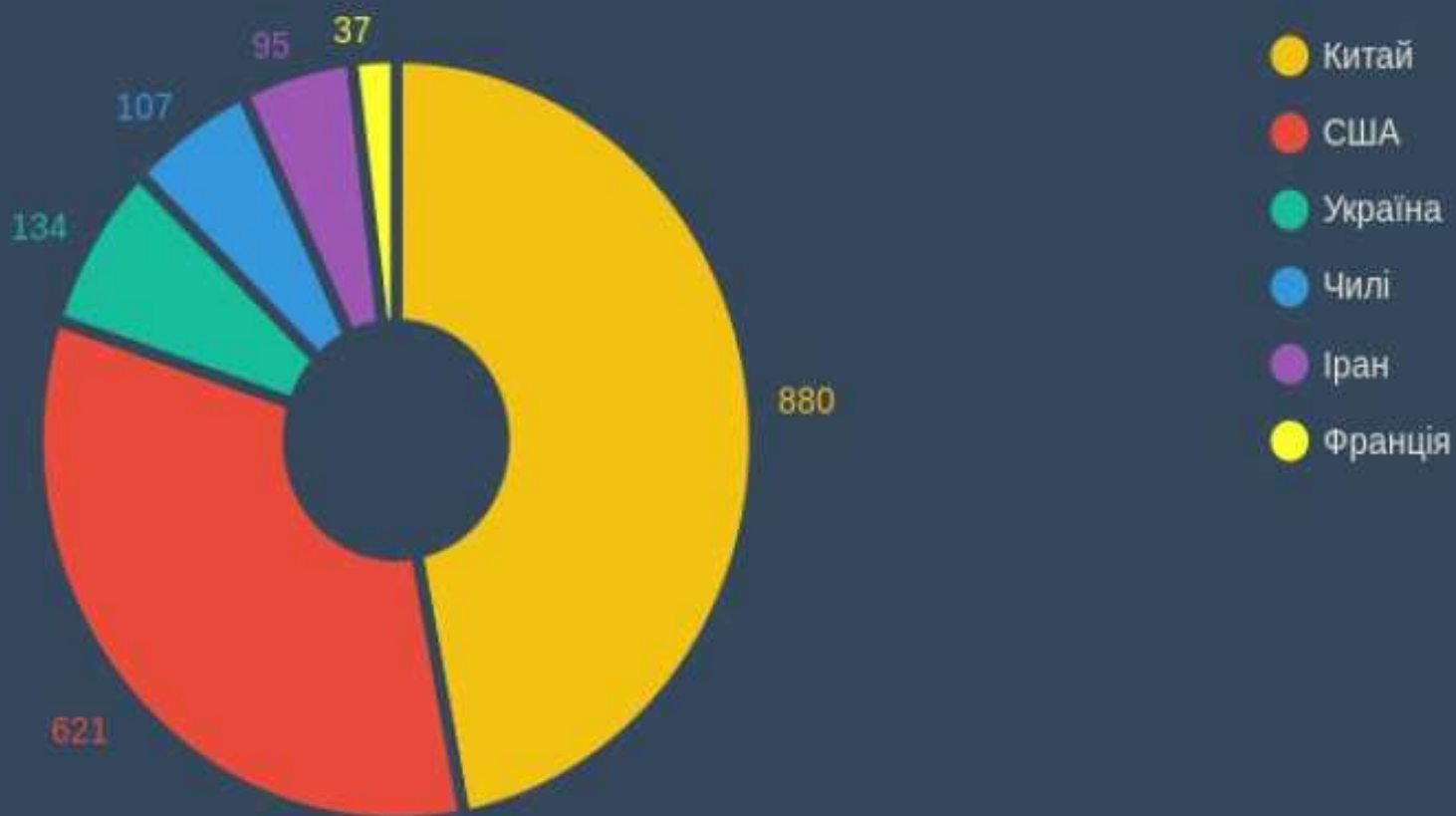
А рослина амарант дійсно чудова. Головна його перевага полягає у високому вмісті лінолевої кислоти — найважливішої речовини для життєдіяльності нашого організму, яке бере активну участь в синтезі білків. Але це ще не все, в амарантовій олії багато сквалену — природного з'єднання, яке регулює ліпідний обмін і протидіє передчасному старінню організму. Раніше джерелом сквалена вважалися такі важкодоступні продукти, як печінка акул.

- **Картопля** – за обсягом виробництва-2 місце після зернових; Полісся, Лісостеп, передмістя великих міст;
- **Овочівництво:**
  - північна частина – буряки, морква, капуста, огірки;
  - південна частина – помідори, баклажани, перець, цибуля;
- **Баштанні** – кавуни, дині; Херсонська, Миколаївська, Одеська обл., Крим;
- **Садівництво** – яблуни, груші, вишні- скрізь; абрикоси, черешні, персик, горіхи-Степ
- **Виноградарство** – Крим, Одеська, Миколаївська, Херсонська, Закарпатська обл.

Українське грибівництво сьогодні на четвертому місці у Європі (перед нами тільки Франція, Італія, Іспанія).

ТОП-6 виробників грецького горіха у світі, прогноз (тис. т)

Ізмаїльські кавуни

УКРАЇНА

+16%

\$116 МЛН

ВОЛОСЬКІ
ГОРІХИ

33 000 Т

ЯБЛУКА,
ГРУШІ

42 000 Т

ЗАМОРОЖЕНІ
ФРУКТИ

18 000 Т

*За даними Укрінформу

ПРОДАЖ ПЛОВОДО-ЯГІДНОЇ ПРОДУКЦІЇ ЗА КОРДОН

Новини Херсонщини.

В Іванівському районі аграрії почали вирощувати і нішеві на ринку Європи культури — розторопшу пляmistу, м'яту, мелісу, шавлію лікарську, амарант.

А от ТОВ «Агроексперт Трейд» вирішило вирощувати спаржу. Перед тим, як узятися за вирощування спаржевої культури, на підприємстві проведена велика підготовча робота: досліджено ґрунт відповідно до європейських стандартів якості, проаналізовано температурні режими та кількість і періодичність опадів за останні 10 років тощо. Враховуючи ці дані, спеціалісти компанії AgriLab розробили рекомендації для вирощування спаржі на українських полях. В області цю культуру взялися вирощувати і в Каховському районі.

На Херсонщині в Каховському районі вирощують шафран – найдорожчу спецію в світі. Це рильця квітки з сімейства крокусів, що зацвітає восени. Сьогодні площа під шафраном становить 5 га – але навіть із цієї невеликої ділянки отримують кілька кілограмів кошовної спеції. Якість херсонського шафрану дослідили в Національному фармацевтичному університеті (м. Харків). Фахівці встановили, що наш шафран має якість вищу за іспанський шафран, що вважається зараз найкращим у світі. Крім того, фармацевтичний університет співпрацює із одним із литовських університетів, де досліджують онкопротекторні властивості витяжки, отриманої з українського шафрану.

Домашнє завдання

- Параграф 14
- КОНСПЕКТ